

Zawód bibliotekarza od 1945 roku do lat 60. XX w. : zestawienie bibliograficzne w wyborze.
Wybór i oprac. Bożena Lewandowska
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach, 2018 r.

Spis przygotowano na podstawie katalogów i baz elektronicznych bibliotek w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem Polskiej Bibliografii Bibliologicznej za lata 1945- 1994 (wersja drukowana) i 1995-2017 (wersja elektroniczna). Wiele pozycji przejrano i opatrzone adnotacjami treściowymi. Podano lokalizację dokumentów.

Książki

1. Antoszczuk, Stanisław : Z badań nad stanem kadr bibliotekarskich w Polsce / Biblioteka Narodowa. Instytut Książki i Czytelnictwa. - Warszawa : Biblioteka Narodowa, 1963. - 89 s., [2] k.tabl. złoż. : il. ; 24 cm
Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach magazyn-parter
2. Bibliotekarstwo / pod red. Zbigniewa Żmigrodzkiego ; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Warszawa : Wydawnictwo SBP, 1998 - 370, [1] s. ; 21 cm. - (Seria Nauka, Dydaktyka, Praktyka = Science, Didactics, Practice ; 29). - Bibliogr. s. 403-445.
Zawiera m.in.: S. 382-402: Rozdział 32: Zawód bibliotekarza i kształcenie bibliotekarzy w Polsce (Zawód bibliotekarza w Polsce po II wojnie światowej, struktura zawodu bibliotekarskiego, bibliotekarze dyplomowani, organizacje zawodowe i naukowe, etyka zawodowa, akademickie kształcenie bibliotekarzy, doszkalaćanie i doskonalenie zawodowe).
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach wypożyczalnia sygn. 228231
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia sygn. 228230
3. Biblioteki szkolne w Polsce Ludowej : 1944-1964 : praca zbiorowa. Cz. 2 / pod red. Feliksa Popławskiego. Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1969. - 367, [1] s. ; 21 cm
Zawiera m.in. S. 27-56: Pracownicy bibliotek szkolnych / Helena Falkowska (1. Charakterystyka zawodowa bibliotekarza szkolnego. 2. Warunki pracy bibliotekarza szkolnego. 3. Kwalifikacje bibliotekarzy szkolnych w świetle wymagań władz oświatowych. 4. Kształcenie bibliotekarzy szkolnych. 5. Na kursach państwowego ośrodka kształcenia korespondencyjnego bibliotekarzy. 6. Wstępne przygotowanie bibliotekarskie kandydatów do zawodu nauczycielskiego oraz bibliotekarzy początkujących. 7. Doskonalenie metod pracy bibliotekarzy szkolnych. 8. Bibliotekarze szkolni – dziś i jutro.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach wypożyczalnia sygn. 75199; 73510
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia sygn.73509
4. Biblioteki w Polsce / [pod red. Leona Marszałka ; Ministerstwo Kultury i Sztuki]. Warszawa : Ministerstwo Kultury i Sztuki, 1983. - 113, [3] s., [4] s. tabl. kolor. : faks. ; 21 cm.
Zawiera m.in.: S. 95-104: Kształcenie i doskonalenie bibliotekarzy / Krystyna Kuźmińska
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia sygn. 204580
5. Encyklopedia wiedzy o książce / red. nac. Aleksander Birkenmajer, Bronisław Kocowski, Jan Trzynadłowski ; red. gł. Alodia Kawecka-Gryczowa Dzieje książki,

Helena Więckowska Bibliografia i bibliotekarstwo, Stanisław Pazyra Przemysł książkowy ; [aut. Mieczysława Adrianek at el.]. Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1971. - XXII, szp. 2874, [1] s., [28] k. tabl. : il. ; 26 cm. -Bibliogr. Zawiera m.in.: S. 206-207: Bibliotekarz
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach wypożyczalnia sygn. 86418
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia sygn. 86417

6. Funkcjonowanie bibliotek szkolnych w Polsce : (w latach 1945-1989) / pod red. Jerzego Jarowieckiego ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Kraków : Wydaw. Naukowe WSP, 1991 - 320 s. ; 24 cm
Materiały z konferencji, Kraków 29-30.XI.1988.
Zawiera m.in.: S. 153-186: Nauczyciel-bibliotekarz (na podstawie badań) / Zofia Sokół
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia sygn. 214095
7. Howorka, Bolesław : Bibliotekarz i prawo : podstawowe informacje o prawie dla pracowników bibliotek / Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. - Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2010. - 233, [11] s. ; 21 cm. - Bibliogr. s. 229-[234]. Indeks.
Zawiera m.in.: S. 191-203: Pracownicy biblioteki (1. Profesjonalista. 2. Pojęcia „zawód” i „specjalność” w przepisach. 3. Zawód bibliotekarza w ustawie o bibliotekach. 4. Zawód bibliotekarza w klasyfikacji zawodów i specjalności. 5. Zawód bibliotekarza – zawodem regulowanym).
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach wypożyczalnia sygn. 248776-248777
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia sygn. 246871
8. Kołodziejska Jadwiga : Biblioteka a świat współczesny. - [Wrocław] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1973 - 230, [1] s. : il. ; 19 cm. - (Książki o Książce.). - Bibliogr.
Zawiera m.in.: S. 199-217: Bibliotekarze (narodziny zawodu, szkoły bibliotekarskie, organizacje zawodowe).
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach wypożyczalnia sygn. 107740 - 107741; 106947
Kielce - Czytelnia: tylko na miejscu sygn. 107742
9. Portrety bibliotekarzy polskich. Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1980 - 302, [2] s. : portr., err. ; 20 cm. - (Seria Książki o Książce.)
Stanowi kontynuację książki pt. Twórcy nowoczesnego bibliotekarstwa polskiego.
Bibliogr. s. 292-298.
Tematyka: Bibliotekarze - Polska ; Biografie
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach wypożyczalnia sygn. 154000 - 154001
Kielce - Czytelnia: tylko na miejscu sygn. 153999
10. Twórcy nowoczesnego bibliotekarstwa polskiego / [red. Bronisław Kocowski].
Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1974 - 342, [2] s. : il. ; 18 cm. - (Seria Książki o Książce.)
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach wypożyczalnia sygn. 111062; 111060
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia sygn. 111061

11. Walentynowicz, Maria : Podstawy czytelnictwa powszechnego. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1970. - 442, [1] s. : il., err. ; 18 cm. - Bibliogr.
Zawiera m.in.: S. 334-395 Rozdział VI. Krzewienie kultury czytelniczej. 1. Zadania biblioteki. 2. Drogi informacji o książce. 3. Pedagogiczna praca bibliotekarza (przygotowanie bibliotekarza do kontaktów z czytelnikami, poznanie środowiska, poznawanie czytelników, indywidualny kontakt z czytelnikiem, dobór książki, praca zespołowa na terenie biblioteki).
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach wypożyczalnia sygn. 74663; 74661
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia sygn. 74662

Artykuły w czasopismach

12. Augustyniak, Jan : Zagadnienia zawodowe bibliotekarzy, bibliotek samorządowych i społecznych. W: Bibliotekarz. – R. 13 (1946), nr 6/7, s. 125-127
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
13. Bitner, Tadeusz : Kilka myśli odnoszących się do nowego profilu zawodu bibliotekarza. W: Bibliotekarz. – R. 30 (1963), nr 9, s. 227-234
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
14. Bułhak, Henryk : Alodia Kawecka-Gryczowa (1903-1990). W: Przegląd Biblioteczny. – 1991, z. 1, s. 101-106
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
15. Choroszuszyńska, Jadwiga : Rekrutacja do zawodu w bibliotekarstwie i dokumentacji. W: Aktualne Problemy Dokumentacji. – 1959, nr 3, s. 16-29
Kraków - Biblioteka Jagiellońska i Biblioteka Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego
16. Dąbrowska, Wanda : Przedwiosnie 1946 r. W: Bibliotekarz. – R. 13 (1946), nr 4, s. 77-79
Zadania bibliotekarzy fachowych po uchwaleniu dekretu o bibliotekach.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
17. Dekret z dnia 6 czerwca 1945 r. o dodatku naukowym do uposażenia. W: Dziennik Ustaw RP, 1945, nr 25, poz. 152
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
18. Dekret z dnia 17 kwietnia 1946 r. o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi. Dostęp online
<http://dziennikustaw.gov.pl/du/1946/s/26/163>
19. Dembowska, Maria : Aktualne problemy zawodu bibliotekarskiego. W: Przegląd Biblioteczny. – R. 25 (1957), z. 2/3, s. 111-130
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia

20. Dembowska, Maria : O warunkach rozwoju młodej kadry [w bibliotekach naukowych]. W: Bibliotekarz. – R. 23 (1956), nr 2, s. 26-28
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
21. Draczkó, Stefania : Bibliotekarze dyplomowani – nowa kadra pracowników szkół wyższych. W: Życie Szkoły Wyższej. – 1962, nr 5, s. 105-110
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
22. Handelsmanówna, Helena : Trudny zawód [bibliotekarza]. W: Tygodnik Demokratyczny. – 1966, nr 25, s. 4
Kraków - Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego
23. Horodyski, Bogdan : Z rozważań o zawodzie bibliotekarskim. W: Bibliotekarz. – 1948, nr 4/5, s. 49-51
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
24. Jażdżewski, Konstanty : Specjalizacja naukowa i znajomość języków obcych w bibliotekach naukowych. W: Przegląd Biblioteczny. – R. 23 (1955), nr 1, s. 51-68, z. 2, s. 112-119, tab.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
25. Józefowicz, Edmund : Elementy socjologiczno-prawne zawodu bibliotekarskiego w PRL. W: Bibliotekarz. – R. 33 (1966), nr 9, s. 258-263
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
26. Kałużny, Czesław : Autorytet bibliotekarza a nowoczesność. W: Poradnik Bibliotekarza. – R. 13 (1961), nr 7/8, s. 194-196
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
27. Kempa, Andrzej : Wizerunek idealnego bibliotekarza. W: Poradnik Bibliotekarza. – 1991, nr 4, s. 15-17
Poglądy Joachima Lelewela, Stanisława Dunin-Borkowskiego, Franciszka Maksymiliana Sobieszczańskiego, Józefa Przyborowskiego.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
28. Kołodziejka, Jadwiga : Zawód bibliotekarski w świetle badań. W: Bibliotekarz. – 31 (1964), nr 2/3, s. 47-50
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
29. Komunikat w sprawie zatrudniania pracowników bibliograficznych [w centralnych bibliotekach pedagogicznych i publicznych bibliotekach powszechnych]. W: Dziennik Urzędowy Ministerstwa Oświaty. – 1951, nr 4, poz. 37
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
30. Konieczna, Danuta : Bibliografia [na temat zawodu bibliotekarza i kształcenia bibliotekarzy] za lata 1945-1986. W: Studia i Materiały Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie. Bibliotekoznawstwo. – 1988, nr 2, s. 99-107, około 240 pozycji

Toruń - Biblioteka Uniwersytecka
Kraków - Biblioteka Jagiellońska i Biblioteka Collegium Medicum Uniwersytetu
Jagiellońskiego

31. Korpała, Józef : Uwagi o zawodzie bibliotekarskim i osobowości bibliotekarza. W: Przegląd Biblioteczny. – R. 30 (1962), z. 4, s. 300-306
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
32. Krzyżewski, Tadeusz : Bibliotekarz dyplomowany – fachowiec „do wszystkiego” czy specjalista? W: Przegląd Biblioteczny. – R. 33 (1965), z. 4, s. 215-220
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
33. Kuś, Damian : Jeszcze raz o zawodzie bibliotekarza jego roli i potrzebie samokształcenia. W: Poradnik Bibliotekarza. – R. 16 (1964), nr 11/12, s. 326-329
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
34. Majkowska-Aleksiewicz : Kształtowanie się zawodu bibliotekarza w Polsce Ludowej. W: Roczniki Biblioteczne. – R. 26 (1982) druk 1984, nr 1/2, s. 161-175
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
35. Marczevska-Standowa, Elżbieta : Marta Burbianka (1898-1973). W: Przegląd Biblioteczny. – 1974, nr 3, s. 353-356
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
36. Markiewicz, Jan : O zadaniach bibliotekarza gminnego. W: Bibliotekarz. – 1948, nr 12, s. 190-192
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
37. Miodek, Teresa : Z miłości do książek i bibliotekarzy. W: Poradnik Bibliotekarza. – 1998, nr 1, s. 13-16
50-lecie pracy pedagogicznej dr Jadwigi Andrzejewskiej.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
38. Narwoysz, A. : Bibliotekarz – wychowawca i społecznik. W: Poradnik Bibliotekarza. – R. 8 (1956), nr 2, s. 27-29
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
39. Olszańska, Wanda : O pracy badawczej bibliotekarza w bibliotece powszechnej. W: Bibliotekarz. – R. 23 (1956), nr 2, s. 29-31
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
40. Olszewska, Barbara : Klucz do pewnego zawodu. W: Polityka. – 1961, nr 4, s. 9
Zawód bibliotekarski.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
41. Piasecki, Władysław : My wobec innych zawodów. W: Przegląd Biblioteczny. – R. 30 (1962), z. 4, s. 289-300

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia

42. Piotrowska, Elżbieta : O działalności profesora Karola Głombiowskiego w okresie gdańskim (1971-1986). W: Przegląd Biblioteczny. – 1988, nr 1, s. 12-17
Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach wolny dostęp-czasopisma-2 p.
43. Przelaskowski, Ryszard : O kadrach bibliotekarskich w bibliotekach naukowych. W: Przegląd Biblioteczny. – R. 24 (1956), nr 1, s. 24-36
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
44. Przelaskowski, Ryszard : O zawodzie bibliotekarskim i jego jedności. W: Przegląd Biblioteczny. – R. 30 (1962), z. 1, s. 15-31
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
45. Przelaskowski, Ryszard : Pragmatyka bibliotekarzy dyplomowanych. W: Bibliotekarz. – R. 29 (1962), nr 2, s. 33-39
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
46. Rozp. Rady Min. Z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie stawek uposażenia zasadniczego, zasad zaszeregowania do grup uposażenia pracowników nauki. W: Dziennik Ustaw RP, 1949, nr 14, s. poz. 84
M.in. o archiwistach i bibliotekarzach.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
47. S. K. : O słuszne stawki wynagrodzeń za zleczone prace bibliotekarskie. W: Bibliotekarz. – R. 20 (1953), nr 1, s. 31
Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach wolny dostęp-czasopisma-2 p.
48. Skoczyła, Władysław : Bibliotekarze dyplomowani. Kwalifikacje i uposażenia. W: Informator Bibliotekarza i Księgarza. – R. 1963, druk 1962, s. 166-172
Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach magazyn czasopisma
49. Telega, Stanisław : O nowy profil zawodu w bibliotekarstwie powszechnym. W: Bibliotekarz. – R. 29 (1962), nr 11/12, s. 328-331
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
50. Wiśłocka, Stanisława : Osobowość bibliotekarza. W: Z Doświadczeń Bibliotek Szkolnych i Pedagogicznych. – R. 3 (1961), s. 101-108
Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach magazyn czasopisma
51. Wojakowski, Józef : Wkład Aleksandra Birkenmajera do nowoczesnego bibliotekarstwa. W: Przegląd Biblioteczny. – 1978, nr 2, s. 163-168
Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach magazyn czasopisma
52. Wojciechowski, Kazimierz : O wyższy poziom bibliotekarzy gminnych. W: Bibliotekarz. – R. 20 (1953), nr 4, s. 98-101, tabl.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia

53. Wołosz, Jan : Ruch bibliotekarski w Polsce i jego rola - próba zarysu. Cz. 1. W:
Bibliotekarz. - 2007, [nr] 7/8, s. 2-7
Historia i dzień dzisiejszy ruchu bibliotekarskiego w Polsce.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
54. Wróblewski, Jan : Bibliotekarz czy szewc. Paszkwil z motywacją i wnioskiem. W:
Przegląd Kulturalny. – R. 4 (1955), nr 2, s. 9
Niski poziom bibliotekarzy w bibliotekach powszechnych.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
55. Zarządzenie Ministra Oświaty z dnia 22 maja 1948 r. wydane w porozumieniu z
Ministrem Skarbu w sprawie ustalenia warunków i rodzajów stanowisk w szkołach
wyższych, zakładach i instytucjach, archiwach i bibliotekach, podległych ministrowi
oświaty (...). W: Dziennik Urzędowy Ministerstwa Oświaty, 1948, nr 9, poz. 138
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia
56. Zarzębski, Tadeusz : Nowe zasady wynagradzania pracowników bibliotek
powszechnych. W: Poradnik Bibliotekarza. – R. 18 (1966), nr 11/12, s. 332-339, tab.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach czytelnia